herpy

SKÖLDPADDOR

Elongated Tortoise

Indotestudo elongata

Indotestudo elongata är en medelstor landsköldpadda från skogar och snår i sydöstra Asien och nordöstra Indien. Skölden är ljusgul med svarta fläckar, och vuxna djur blir omkring 30 cm. Arten är blyg, mest aktiv i gryning och skymning och kräver värme, hög luftfuktighet och ett vattenkar att bada i. Den är akut hotad i naturen, och bara djur från uppfödning kan hållas försvarligt.

Familj: Testudinidae Tidigare namn: *Testudo elongata; Geochelone elongata*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**25-35 cm** total längd inkl. svans
Vikt	**3 000-3 500 g**
Livslängd	**30-50 år**
Aktiv	**I skymningen**
Levnadssätt	**Marklevande**
Biotop	**Torrskog och regnskog**
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**240 × 120 × 40 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**26-30 °C**
Värmeplats	**30-32 °C**
Temperatur, natt	**18-20 °C**
Luftfuktighet	**70-85 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 2
Föda	**Frukt, växter, ryggradsdjur och maskar/sniglar**
Hålls	**Ensamma eller parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**48-96 mån.**
Kullstorlek	**3-5 ägg**
Kullar per år	**1-2**
Inkubation	**100-120 dagar** vid 29 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
EU-bilaga	**Bilaga B**
IUCN	**Akut hotad (CR)**

Om arten

Indotestudo elongata är en medelstor landsköldpadda med en avlång, förhållandevis platt ryggsköld. Skölden är grönaktig eller gulaktig till karamellfärgad, och varje platta har en oregelbunden svart fläck eller klick, som kan fylla större delen av plattan eller vara uppbruten och otydlig. Variationen är stor: vissa djur är nästan enfärgat ljusgula, andra nästan helt svarta. Huvudet är blekgult, och huden är gräddgul till ljusgrå. Ryggsköldens kant är kraftigt tandad hos unga djur och nästan slät hos gamla.

Alla mått i texten avser sköldlängden (carapax). Vuxna djur är typiskt omkring 30 cm och väger omkring 3-3,5 kg; de största når omkring 35 cm. Honan är bredare och rundare sedd uppifrån än hanen. Hanen har längre och tjockare svans och en inåtbuktande buksköld, medan honans buksköld är platt. Honans bakre klor är längre och mer krökta än hanens, sannolikt eftersom de används för att gräva bo.

Under leksäsongen blir huden kring ögon och näsborrar rosa hos båda könen, tydligast hos hanen. Arten är blyg och tillbakadragen men vänjer sig vid sin hållare och kommer gärna nyfiket fram när det är foder på väg. Den är inte ett djur som ska hanteras. Nykläckta djur är små och kräver stabilare förhållanden än vuxna; djur från naturen är ofta försvagade och klarar sig dåligt, så bara djur från uppfödning bör komma i fråga.

Utbredning och livsmiljö

Indotestudo elongata finns i ett stort område från Nepal, Bhutan och Bangladesh över nordöstra Indien (bland annat Assam, Västbengalen, Bihar och Mizoram) till Myanmar, Thailand (också Phuket), Laos, Kambodja, Vietnam, västra Malaysia och södra Kina (Yunnan). Arten beskrevs från södra Myanmar.

Arten är bedömd som akut hotad och minskar kraftigt i hela sitt utbredningsområde. Det största hotet är jakt på de sista vilda bestånden för livsmedelsmarknader i Kina och övriga Östasien, där skölden också används i traditionell medicin. Dessutom kommer förlust av livsmiljöer och insamling för djurhandeln.

> **Naturlig utbredning:** Nepal, Bhutan, Bangladesh, Indien, Myanmar (Burma), Thailand, Laos, Kambodja, Vietnam, Malaysia och Kina.

LIVSMILJÖ

Indotestudo elongata lever i tropiska och subtropiska skogar och snår. Den finns typiskt i lövfällande skogar, till exempel teakskog, där luften är fuktig, men den kan också förekomma i varma och torra områden, så arten är anpassad både till fuktiga och torrare perioder. Djuren håller sig mycket i lövlagret och gräver ner sig i högar av löv eller vid foten av stora växter.

Aktiviteten är störst tidigt i regntiden, då leksäsongen också infaller. Djuren är mest aktiva i gryning och skymning, undviker kraftigt solsken och visar sällan intresse för att sola sig. Efter tunga, varma regnskurar kommer de fram för att dricka, äta, tömma tarmen och para sig. Födan är blad, örter och framför allt nedfallna frukter, och djuren tar också sniglar, maskar och kadaver.

Skötsel

TERRARIET

Indotestudo elongata ska ha en stor, öppen golvyta med fuktigt underlag och många gömställen. Golvytan är viktigare än höjden. Inomhus fungerar en öppen sköldpaddslåda eller ett stort plastkar bäst. Ett par vuxna djur ska ha minst 240 × 120 cm med sidor på omkring 40 cm, och varje extra sköldpadda kräver mer utrymme. Ett slutet glasterrarium är olämpligt, eftersom luften blir instängd.

Underlaget är fuktigt men inte blött och minst 10 cm djupt, till exempel en blandning av tre delar kokosjord eller matjord utan gödning och en del sand. Lägg ett lager sphagnum och många löv överst, så att fukten hålls kvar, och undvik bark och cederspån. Djuret gräver gärna ner sig och tillbringar mycket tid gömt. Ge flera gömställen på den svala sidan, till exempel buktig korkbark, stora blad och höhögar, och vattna jorden under det favoritgömställe en till två gånger i veckan, så att det är fuktigare än resten.

Under en varm sommar klarar sig djuren bra utomhus i en inhägnad med tät växtlighet, skugga och en låg vattenpöl. Inhägnaden ska vara minst 180 × 240 cm för ett par, ha ogenomskinliga väggar på omkring 60 cm och vara säkrad mot rymning och rovdjur. Djuren ska in när nattemperaturen går under 18 °C, och i ett svalt nordeuropeiskt klimat är säsongen därför kort. Hålls flera hanar ska ytan fördubblas och delas upp med buskar och trädstammar. Håll arten åtskild från andra sköldpaddsarter.

TEMPERATUR

Luften ska vara 26-30 °C på dagen. Djuret söker inte sol, men en lätt värmezon på 30-32 °C under en värmelampa i ena änden, mätt i sköldens höjd, ger möjlighet att välja, och gömställena läggs i den svala änden, inte direkt under lampan. På natten kan temperaturen sjunka till omkring 18-20 °C. En värmematta under en del av botten eller en keramisk värmelampa utan ljus kan hålla värmen, och allt styrs av en termostat.

Arten går inte i egentlig vintervila. På vintern kan dagstemperaturen sänkas till omkring 24 °C. Djur som ska leka kan få en kort avkylning i omkring tre månader ner till 16-18 °C med ett gömställe av hö, följd av uppvärmning och fuktiga dagar, som utlöser parning. Det är en möjlighet, inget krav, och djuren kan också hållas och avlas vid konstant värme.

Läs mer: Värme och temperatur Läs mer: Vintervila och årstider

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska vara hög, omkring 70-85 %, med en torr och en fuktig zon, så att djuret själv kan välja. Underlaget är fuktigt men inte blött, och gömställena fuktas regelbundet. Ihållande blött underlag ger däremot sköld- och luftvägsproblem.

Det ska alltid finnas ett vattenkar, så stort att djuret kan sitta halvt nedsänkt men så lågt att det kan komma upp utan problem. Arten dricker mycket och sitter gärna i timmar i vattnet. Vattnet byts varje dag. Unga djur badas en till två gånger i veckan i ljummet vatten som bara når bukskoldens överkant, så att de dricker och tömmer tarmen. Kraftig sprayning eller ett regnsystem ett par gånger i veckan får djuren att komma fram.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

LJUS OCH UVB

Indotestudo elongata är skogslevande och undviker starkt ljus, men behöver D3-vitamin. Den bästa lösningen är utomhusvistelse i halvskugga, där lite sol tar sig igenom; glas och plexiglas stoppar UVB. Inomhus används ett T5 HO-rör med låg UVB-andel (Ferguson-zon 2, som passar en skygg skogsart) i en reflektor över en del av uppställningen, så att djuret kan söka sig ut ur ljuset, och röret får inte hänga så nära att det besvärar ögonen. Kosten och kalktillskott kompletterar.

Komplettera med dagsljus i omkring 12 timmar per dygn. Byt UVB-röret enligt tillverkarens anvisning, eftersom effekten avtar långt innan det slutar lysa. Använd inte färgat ljus.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

Indotestudo elongata är allätare med växter som huvudbeståndsdel. Basen är blad som romansallat, endivie, maskros, svartkämpar och hibiskusblad med rivna grönsaker som squash, sötpotatis, morot, ärtor och gurka. Omkring en fjärdedel av den rivna delen kan vara frukt som äpple, päron, banan och melon, eftersom nedfallna frukter är en stor del av kosten i naturen. Ge en omväxlande kost och aldrig bara en sorts grönsak.

En liten mängd djurprotein en till två gånger i veckan är lämplig: sniglar, daggmaskar, upptinade musungar och lite blötlagd, mager kattmat eller färdigfoder för skogslevande sköldpaddor. Stora mängder hundmat och fett kött är olämpliga. Vuxna utfodras var tredje dag och unga varannan dag, tills de är omkring två år.

Strö kalk med D3 och då och då en vitaminblandning över födan, oftast inomhus. Ha alltid ett sepiaskal framme. Ivermektin får aldrig användas, eftersom det är dödligt för sköldpaddor.

BETEENDE OCH HANTERING

Indotestudo elongata är blyg och mest aktiv i gryning och skymning, men blir också aktiv efter varmt regn. Djuret ska ha flera gömställen och får inte störas hela tiden. Lyft djuret bara när det är nödvändigt, under bukskölden med båda händerna.

Arten kan hållas parvis eller i en liten grupp med fler honor än hanar. Hanar kan jaga och knuffa varandra och förfölja honor, särskilt under leksäsongen, så det ska finnas utrymme, buskar och gömställen, och en tredje hane kräver ett markant större område. Ett djur som går längs väggen har ofta för få gömställen eller för lite utrymme.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanen har längre och tjockare svans och en inåtbuktande buksköld; honan är bredare och har en platt buksköld och längre, mer krökta klor på bakbenen. Hanarna blir könsmogna mycket tidigare än honorna: omkring 4 år mot 6-8 år hos honor, beroende på utfodring och vila på vintern.

PARNING

Arten är inte säsongsbunden och kan para sig året runt. Parningen utlöses av regn, och i uppfödning hjälper en kort avkylning i omkring tre månader följd av uppvärmning till 28-32 °C och kraftig sprayning, som efterliknar regn. Hanen är ivrig. Under leksäsongen blir huden kring ögon och näsborrar rosa. Ge honan gömställen, så att hon kan komma undan.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger typiskt två kullar per år med 3-5 ägg i varje, beroende på hennes storlek, med fyra till sex veckor emellan. Hon gräver ett bo i lös, lätt fuktig jord, så ge henne ett lugnt område med minst 30 cm lös jord och sand. Protein och kalk i kosten är viktiga för friska, livsdugliga ägg. Ge henne extra kalk under perioden.

INKUBATION

Äggen flyttas försiktigt till en inkubator utan att vändas och ruvas på ett lätt fuktigt medium vid omkring 29 °C. Ungarna kläcks efter 100-120 dagar. Temperaturens betydelse för könsfördelningen är inte dokumenterad för arten, så håll en stabil temperatur.

Läs mer: Inkubation av ägg

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna klarar sig själva från kläckningen. De hålls i en liten, fuktig, varm uppställning med gömställen och låg vattenskål, badas en till två gånger i veckan och utfodras varannan dag med smala blad, grönsaker och lite djurprotein. Håll dem åtskilda från vuxna och undvik protein- och energirik föda, som kan ge en knölig sköld.

Hälsa och vanliga misstag

Arten är härdig när skötseln är rätt, och de flesta problem beror på fel i skötseln:

- Luftvägsinfektion: snuva, bubblande näsa och öppen mun vid kyla, drag och stillastående luft. Kräver veterinär.
- Skelettsjukdom (metabolisk): mjuk sköld och deformerade ben vid för lite UVB eller kalk.
- Pyramidtillväxt: knölig sköld vid för protein- och energirik kost eller för torr luft hos ungar.
- Uttorkning och för lite vatten: djuret ska kunna dricka och bada varje dag.
- Parasiter: nya djur sätts i karantän i upp till 90 dagar med ett avföringsprov hos veterinären innan de kommer tillsammans med andra sköldpaddor. Ivermektin får inte användas.
- Djur från naturen är försvagade och klarar sig dåligt.

Väg och mät djuret regelbundet och för en loggbok över vikt och aptit. Kontakta en veterinär med erfarenhet av kräldjur om djuret går ner i vikt, inte äter, har vätska från näsan eller verkar slött. Alla kräldjur kan bära *Salmonella*; tvätta händerna efter kontakt.

Läs mer: Karantän och hygien

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.